

Relats de conversió

He parlat molts cops de Mark Lilla a les pàgines de l'ARA. Lilla és professor d'humanitats a la Universitat de Colúmbia i un dels intel·lectuals més importants dels Estats Units. Centrat en l'estudi de la secularització d'Europa i la religió moderna –especialment la teologia política–, Lilla és segurament un dels millors experts en història europea, sobretot francesa, que existeix avui. Amb permís del nostre col·lega i amic David Bell, a Princeton, Lilla va culminar la seva erudició en història intel·lectual de la religió i la secularització quan va publicar el 2008 *The Stillborn God*, traduït a l'espanyol per Debate el 2010 amb el títol *El Dios que no nació*. Autèntic assaig sobre política i religió a l'Occident modern, Lilla ofereix la seva visió optimista d'un món que ha transformat i descol·locat la religió. Alhora, Lilla mostra una comprensió, respecte i admiració absoluts per les contribucions i derivacions intel·lectuals de la religió occidental.

L'estiu de 2014, una mica per atzar, Mark Lilla va acceptar de ser el meu mentor a Colúmbia. El mentor que havia sponsoritzat la meua plaça postdoctoral havia marxat a Harvard i vaig quedar orfe. Lilla va acceptar que jo treballés amb i per a ell, la qual cosa ha estat una experiència molt gratificant, més que la mateixa estada a Colúmbia en si. En una de les nostres reunions, vam compartir dinar al parc de la biblioteca pública de Nova York. En acabat, mentre anàvem a buscar el metro, vam passar pel costat d'un jove predicador, Bíblia en mà, que evangelitzava els transeünts de la Sisena Avinguda. De sobte, Lilla em va dir:

“Aquest era jo”. En efecte, Mark Lilla d'adolescent havia estat un cristià evangèlic.

En la seva fortuïta confessió –que és a bastament pública–, Lilla em va recordar la seva gastada i subratllada Bíblia comentada per Cyrus I. Scofield: “La portava sempre amb mi, la llegia, la rellegia, hi rebuscava”. Lilla no em mirava mentre parlava. Havia clavat l'esguard endavant, en la buid lluminosa de Times Square. Amb un somriç sorneguer, com quan algú explica un pecat de joventut, relatava la conversió nocturna de l'adolescent alienat i mediocre que va devorar el seu primer llibre gràcies a la Bíblia. Després de moltes eferescències cristianes, amunt i avall, Lilla va sofrir la seva segona conversió a la universitat: la filosofia.

La sornegueria fina, delicada i bestial del convers a la filosofia va tenir la seva màxima expressió el

BORJA VILALLONGA

HISTORIADOR

No cal passar per totes les religions per conèixer-les: sempre es pot ser observador discret

2012. Lilla va publicar a les pàgines del *New Republic* una de les millors crítiques contra la filosofia catòlica contemporània, la que és nostàlgica del paradís catòlic medieval. Lilla, filòsof secular, evangelitza i disputa amb la fervor del prosèlit que combat per la raó secularitzada. I, així i tot, no pretén destruir la religió, sinó que la religió no destrueixi la filosofia. Mentrestant, Lilla continua predicant la veritat filosòfica amb el seu pensament inconfornista i terriblement original.

La imatge de Lilla i la seva condició de doble convers felici i desacomplexat em ve sovint. Em va venir durant la segona nit de Pasqua a cal meu sogre, a Springfield, Massachusetts. Springfield és terra de puritans calvinistes, dels peregrins del *Mayflower*. Però el meu sogre no és purità, és jueu. Com ho és la meua muller i com ho sóc jo mateix. Si vaig recordar el relat de conversió de Lilla en la nit de

l'alliberació del jou egipci és a causa del meu propi relat de conversió. Aquella nit vam estar desvetllats, debatent acaloradament amb el meu cunyat i la meua senyora les diferents experiències religioses i la riquesa que guanyem en conèixer diferents confessions. Jo em posava d'exemple: nascut nominalment catòlic, amb una rígida educació bíblica (no catòlica), captivat pel judaisme, capturat pel catolicisme, i finalment alliberat en la conversió formal al judaisme. No cal, tanmateix, passar per totes les religions per conèixer-les: sempre es pot ser observador discret, que és el que sóc ara.

Durant el sopar del *seder* de la Pasqua jueva, tot se'm barrejava: hi havia la senzillesa i rigor dels meus puritans, l'espill ritual de molta litúrgia catòlica preconciliar, i el relat del *maggid*, farcit de discussions velles i noves. Segurament, no hi havia cap connexió evident entre calvinistes, catòlics i jueus. Amb tot, en el sopar de Pasqua el meu propi relat s'intercalava amb el relat de l'Èxode. Els pans àzims eren certament el tast de la llibertat dels esclaus israelites. I també eren el tast de la meua pròpia llibertat. La llibertat de la religió escollida, en plenitud, enriquida per moltes experiències, totes oposades i contradictòries però coherents en el fil conductor de la curiositat de la meua existència.

En suma, l'àzim d'aquella nit era, sens cap mena de dubte, la culminació de la meua pròpia identitat: en terra de puritans, envoltat de la meua família jueva, i de psalms i benediccions en hebreu, es reproduïa el que els cristians van copiar i fixar en el que ha acabat essent la missa catòlica. No podia ser un millor relat de conversió.

GETTY

CARTES I MISSATGES

Orgullosos del canvi

Després de la jornada electoral de diumenge, molt intensa i marcada sobretot per la victòria d'Ada Colau, he de dir que em sento orgullós de tota la gent que aposta pel canvi.

Amb això no vull dir ni que la candidatura a alcaldessa Ada Colau ni que el seu partit Barcelona en Comú ens solucionaran tots els problemes, sinó que m'agradaria quedar-me amb el sentiment i el pensament que “alguna cosa està canviant”.

Sembla que la gent ha aconseguit obrir camí i donar pas al canvi, un canvi cap a una societat amb sentit comú i generositat. Per això penso que hem de donar les gràcies i sentir-nos forts per dir que volem fer coses noves i de diferent manera de com s'han fet fins ara. Perquè si d'una cosa hem d'estar segurs és que la gent de Barcelona volem un canvi de debò, un canvi que sigui patent en tots els àmbits.

Així doncs, només em queda dir que encara tenim molta feina per fer, però que el primer pas ja està fet. Per tant, ai-

xò és un símptoma indicatiu que la societat va progressant i està cansada de veure sempre les mateixes cares en tots els llocs.

HERACLES JIMÉNEZ LUCAS
GAVÀ

A favor de la llista única

“En política hi ha adversaris i coreligionaris: aquests últims són els més perillosos” (Konrad Adenauer, 1876-1967).

Després dels resultats de les municipals, encara hi ha algú que dubti que la millor alternativa per a les eleccions del 27-S és la llista única?

Convocar eleccions amb llista única immediatament després del 9-N hauria sigut una bona mesura per calibrar les possibilitats reals del procés, però una vegada més el tacticisme es va imposar, la qual cosa va suposar una pèrdua de temps de conseqüències imprevisibles.

Quin sentit té aferrar-se als interessos de partit? Quin sentit tenen els personalismes? Què s'aconsegueix amb discussions i picabaralles que no porten

enlloc? “Ara és l'hora, catalans...” El país demana capacitat de renúncia i capacitat per aglutinar esforços amb vista a l'objectiu comú.

Cal estar a l'altura de les circumstàncies. ¿Tots els líders partidaris de l'autodeterminació hi estan disposats?

JAUME FARRÉS BOADA
OLESA DE MONTSERRAT

Felicitem el servei d'emergències

El diumenge 17 de maig, un grup d'amics vam recórrer una ruta circular a la vall de Núria. Som els amics del Grupasso. De mons molt diferents, però amb inquietuds similars pel ball o per la muntanya.

Després de gaudir d'unes vistes que netegen l'ànima de qualsevol que arribi al cim del Puigmal, vam completar els quinze quilòmetres de ruta. A vint minuts del cotxe, un company va patir una torçada de peu que el va deixar incapaç de fer un pas. S'havia trencat la tibia i el peroné.

Fent diverses trucades al servei d'emergència, i al cap d'un escassos qua-

ranta minuts, va aparèixer un helicòpter sobre la carena que venia de la base de Tírvia. Van recollir el nostre company, per portar-lo a l'Hospital de Campdevàrol.

Tots hem sentit a parlar dels rescats de muntanya i n'hem vist imatges per televisió. Veure de prop la professionalitat amb què treballa el nostre cos de Bombers no et deixa indiferent. Volem expressar el nostre més sincer agraïment a l'equip que va venir. Sabem que és la seva feina, però és cert que hi ha moltes maneres de fer-la i hem d'agrair el tracte rebut.

Amb aquesta carta volem felicitar igualment tot el servei d'emergències que s'encarrega de la coordinació d'una incidència.

RAIMON CALABUIG ESCODA
BARCELONA

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

[@diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) [facebook.com/diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) [@cartes@ara.cat](mailto:cartes@ara.cat) Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona Fe d'errades: opinio@ara.cat

